

infoSZUZ

Zpravodaj Svazu zakládání a údržby zeleně

SVAZ ZAKLÁDÁNÍ A ÚDRŽBY ZELENĚ

PŘIJĎTE NÁS
NAVŠTÍVIT DO NAŠÍ
GREEN KANCELÁŘE
V OTEVŘENÉ
ZAHRADE
NA ÚDOLNÍ 33,
602 00 BRNO

Pohovořit s námi můžete na těchto mobilních číslech. Volejte:

Janě Šimečkové 777 581 544
Hance Píjákové 775 581 544
Míše Triebelové 725 745 421

Pište nám na e-mail info@szuz.cz
 nebo na osobní e-maily:
simeckova@szuz.cz
pijakova@szuz.cz
triebelova@szuz.cz

Sledujte naši svazovou činnost
 na www.szuz.cz, facebooku
 a uzavřené FB skupině SZÚZ členové.

Peníze nám posílejte na č.ú.
 156433910/600, Moneta Bank nebo
 Fio Banka 2301112937/2010.

Oficiálně jsme spolek vedený
 u Krajského soudu v Brně, L8536
 IČO: 26529831, DIČ: CZ26529831

Vážení a milí členové,

květen a červen jsou měsíce, které jsou ideální k exkurzím, v rámci kterých můžete poznat díla svých kolegů, dopodrobna se při komentovaných prohlídkách seznámit se všemi okolnostmi a událostmi, které měly na vývoj a vznik díla přímý dopad. Můžete rovněž posoudit jak je o dílo pečováno a jak slouží majitelům či veřejnosti. Je to jedinečná možnost potkat se se starými známými i navázat nová přátelství. Na dvě takovéto oborové exkurze vás vezmeme, přidáme Týden otevřených zelených střeš, o který byl letos velký zájem. Začneme ale pokračováním úspěšné spolupráce členů ze severní Moravy se Střední zahradnickou školou, návštěvou na DemoGreenu a zakončíme to Parkem čtvrtstoletí a novou Inspirací.

Přejí vám krásné letní počení.
 Vaše kancelářská zahradnice
 Hanka

Tradiční červnová exkurze Členi-členům se uskutečnila v Praze a blízkém okolí. Nabídla širokou škálu děl oboru zahradní a krajinářské tvorby: parky, rodinné zahrady, dětské hřiště, zelenou střechu, jezírko s dešťovou vodou, principy modrozelené infrastruktury...

Spolupráce členských firem se Střední zahradnickou školou v Ostravě

MLADÍ LIDI, ZAHRADNÍCI DO OBORU.

REGION RAZOVITÝ SPOLEČNĚ AJI ZE ŠKOLY

V práci člověk-zahradník mé generace stráví zhruba čtvrtinu až třetinu času při započtení dětství, „důchodu“ a spánku. V produktivním věku a v sezoně pak skoro polovinu. Jako mladý jsem opravdu pracoval i 12 hodin denně a volno mívám jenom v neděli... Dělal jsem a dělám zahradníka stále rád, i když jsem už skoro šedesátník, obor ZAKA možná dokonce „miluju“ a „dvanáctku“ už častěji vypiju než „odbouchám“. Pravděpodobně budu jako „profik“ za pár roků končit, věk je neúprosný. Někdy mě napadá, jestli pomalu, ale jistě též nebude skomírat (nebo již neskomírá) obor ZAKA. Protože potkávám čím dál méně mladých zahradníků. A protože se na naši firmu obracíjí zákazníci a chtějí řešit environmentální či modrozelené projekty, které by se ještě před pár lety nazývaly sadovnické nebo krajinářské úpravy. Zadávat nám je často mladí lidé a mladí bývají i environmentální poradci, či modrozelení odborníci, kteří je projektují a radí nám, eventuálně kontrolují, jak je máme realizovat. A protože to většinou nejsou krajináři nebo „zahradní“ architekti.

To jsou možná hlavní důvody, proč se zahradnické firmy, členové SZÚZ z Moravskoslezského kraje pustili do „projektu“ spolupráce se Střední zahradnickou školou v Ostravě. Samozřejmě všem chybí to mládí přímo ve firmách. Snad je dobrá cesta podpořit střední odborné školství, aby zahradnické školy a učiliště měly atraktivní, moderní náplň, aby „mladí“ (a jejich rodiče) věděli, že to tak je. A taky aby se mladí mohli na zahradnických školách pořádně naučit jak se „buduje modrozelená infrastruktura“. A aby se víc vědělo, že jde vlastně o zahradní a krajinářské úpravy ve městech, obcích i v jejich blízkém okolí s přesahem do krajiny... Regionální „buňka“ MSL kraje pokračovala ve spolupráci se Střední zahradnickou školou v Ostravě na dnech otevřených dveří ve dnech 30. a 31. 5. 2025, kde se zahradnické firmy prezentovaly tak, jak je vidět na fotkách. Mimo jiné šlo o to veřejnosti a hlavně současným i případným budoucím žákům ukázat, že absolventi této školy něco dovedou, uplatní se, a že naučit se zahradnické

řemeslo je smysluplným krokem. Na banneru je vidět, že se do realizace zapojilo přes dvacet členských firem SZÚZ. Projekt se dále rozvíjí, věříme, že bude dlouhodobý a mimo jiné by na školním zahradnictví v Ostravě i na různých realizacích v MSL kraji díky podpoře SZÚZ a zmíněných firem mělo docházet k rozšíření, zlepšení, zatraktivnění praktické výuky...

„Starší a staří“ zahradníci z MSL regionu si myslí, že tak dobře navazujeme a rozvíjíme potenciál akce Soutěž mladých zahradníků LIPOVÁ RATOLEST. A navrhuje, ČI BY DOBRE NEBYLO, ČI BY SVAZ PODOBNĚ PODPOŘIL A OŠEFOVALAJI FŠECKY DALŠÍ ODBORNE ŠKOLY V REPUBLICE...BO SKORO FŠECI SME NA JAKYSICH TAKYCH ŠKOLACH ZAČINALI...A NEBYLO TO ŠPATNĚ...

A tak to tu na severu táhneme. SPOLUPRÁCE nás baví – SPOLEČNĚ sejeme, snad budeme SPOLEČNĚ sklízet. Je to region správným směrem rázovitý...

Rosta Ivánek

Realizaci stánku podpořili

Děkujeme

PODEKOVÁNÍ

Vážené vedení Svazu zakládání a údržby zeleně, dovoluji mi touto cestou vyjádřit srdečné poděkování "Severomoravské skupině" Svazu zakládání a údržby zeleně za velmi aktivní, profesionální a zároveň lidský přístup při spolupráci s naší školou.

Oceňujeme zejména osobní nasazení zástupců zahradnických firem v období vrcholící sezóny, finanční podporu březnových projektových dnů našich žáků i osobní účast na Dnech otevřených dveří, které se uskutečnily ve dnech 30. a 31. května 2025 na Školním zahradnictví.

Věřím, že tato, ale i další připravovaná spolupráce přispěje k šíření povědomí o kráse a významu zahradnického oboru a pomůže nám oslovit a motivovat současné i budoucí žáky naší školy.

Ing. Pavla Davidová
ředitelka školy

Střední zahradnická škola, Ostrava, příspěvková organizace

DemoGreen

V termínu 11.-12. června se konal již 8. ročník mezinárodní odborné výstavy inovativních technologií pro péči o zeleň, dřeviny a veřejné plochy – DemoGreen.

Na své si zde přišli hlavně majitelé realizačních firem, města a obce a všichni, kteří chtějí na jednom místě komplexní přehled, vidět a porovnat mechanizaci, komunální techniku a veškerá zařízení spojená s péčí o zeleň, dřeviny, celoroční údržbou veřejných ploch a úzkých komunikací. Primárním záměrem výstavy bylo prezentovat stroje a technologie pro realizaci těchto činností, a to s důrazem na praktické ukázky strojů v nasazení. Mimo jiné je to také příležitost, jak navázat nové obchodní kontakty, potkat se, vyzkoušet si mechanizaci v praxi.

Hlavním organizátorem celé výstavy byla členská firma PROFISTROJE.CZ s.r.o., které děkujeme za pozvání. SZÚZ zde měl stánek, kde se zastavovali jak členové, tak potenciální zájemci o členství. Tato akce jsme také využili k oslovení a seznámení se zástupci vystavujících firem a navázání nových kontaktů. Počasí nám letos přálo, akce byla výborně organizačně zvládnutá, zastoupení předvádějících firem a výrobků velký.

Týden otevřených zelených střech 2025

Díky aktivitě našich členů se nám podařilo uspořádat ve dnech 2.–6. června 2025 Týden otevřených zelených střech a fasád u příležitosti Světového dne zelených střech (6. června – World Green Roof Day, #WGRD, #WGRD2025). V rámci této celorepublikové osvětové akce se veřejnosti otevřelo jedenáct inspirativních děl – od rodinných domů přes školy až po veřejné a administrativní budovy. Komentované prohlídky se uskutečnily například na střešní terase Roztyly Plaza v Praze, na vzdělávací střeše SOŠ Jarov, ve Stavebninách DEK, či u vertikální fasády v areálu společnosti LIKO-S. Brněnská část programu zahrnovala prohlídky zelených fasád na Zelném trhu a na sídle ombudsmana, komunitní střechu projektu DADA Distrikt či školní střechu v Charbulově ulici. O prohlídky projevovalo zájem více než 150 osob, včetně skupin studentů středních škol.

Zelené střechy zpřístupnily tito členové: Stavebniny DEK a.s., Ing. Jiří Vrbas, Zahrady Zapletal s.r.o., GreenVille Service s.r.o., LIKO-S a.s., Izolex Moravia, spol. s r.o., Ekrost s.r.o., SOŠ Jarov, zahrady Hanyz s.r.o., a dále Passerinvest Group, s.r.o.

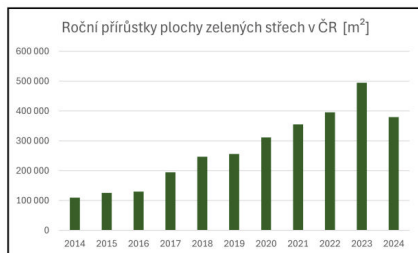

Soutěž Zelená střecha roku

Do letošního ročníku soutěže Zelená střecha roku se přihlásilo dvanáct realizací. Mezi soutěžními díly jsou jak soukromé vegetační střechy na rodinných domech, tak i veřejné a komerční stavby – školy, administrativní budovy nebo bytové domy. Projekty se liší rozlohou, typem vegetace i funkcí, kterou v prostředí plní – od estetické přes retenční a ekologickou až po edukační či komunitní. Odborná porota navštívila a zhodnotila přihlášená díla 12. a 13. června. Od 15. června bylo spuštěno veřejné online hlasování, ve kterém mohou lidé podpořit svého favorita. Hlasování probíhá na webu soutěže www.zelenastrecharoku.cz a potrvá až do konce srpna. Výsledky soutěže budou slavnostně vyhlášeny 11. září 2025 na střeše budovy Masaryčka v Praze.

Zpráva o trhu zelených střech 2024: Po letech růstu přichází zpomalení

Z údajů shromážděných Asociací zelených střech a fasád vyplývá, že v roce 2024 došlo k prvnímu meziročnímu poklesu nově realizovaných zelených střech od roku 2014. Zatímco v roce 2023 činil roční přírůstek rekordních 495 000 m², v roce 2024 to bylo přibližně 380 000 m². Tento pokles má zřejmě více příčin. Projevily se zpožděné důsledky pandemie COVID-19 a války na Ukrajině, které v uplynulých letech vedly k odkládání nebo rušení projektů. Část investorů postrádala připravené zakázky, které by navázaly na ty předchozí. Zásadní roli hrály také ekonomické faktory – vysoká inflace, růst cen materiálů, drahé úvěrové financování i škrtý v rozpočtech developerů. Vegetační střechy byly v některých případech bohužel jedním z prvních opatření, které bylo z projektů vyřazováno kvůli úspoře nákladů. K situaci přispěly i strukturální změny na trhu – část projektů, pozastavených v letech pandemie, se dohnala v roce 2023, čímž přírůstek v tomto roce narostl. Pokles výstavby během covidu a po vypuknutí války na Ukrajině se pak projevily krátkodobým poklesem nové výstavby v roce následujícím. Své investiční aktivity navíc omezili někteří významní hráči na trhu. I přes toto zpomalení zůstává zájem o zelené střechy vysoký a Asociace věří, že trh má do budoucna silný potenciál.

Děkujeme partnerům, kteří poskytli data pro zprávu o trhu zelených střech: AGRO CS a.s., BB Com s.r.o., Saint Gobain Construction Products a.s. – Divize Isover, Optigrün, SEDUM TOP SOLUTION s.r.o. a Vulkatec Riebenschahm GmbH.

Exkurze za koupacími jezírky a biobazény

Červen plný inspirace

Ve dnech 3.-4. června jsme se vydali na dvoudenní odbornou exkurzi zaměřenou na přírodní koupací jezírka a biobazény. Z Olomouce jsme společně vyrazili na cestu, během níž jsme navštívili inspirativní realizace v několika moravských lokalitách.

První zastávkou byl areál firmy Jezírka Banát v Hněvotině, kde nás osobně provedl pan Banát. Následně jsme zavítali do obce Otaslavice, kde nám pan starosta Marek Hýbl a místostarosta Mojmir Sokol představili veřejný koupací biotop – zdařilý příklad spojení funkce a komunitního prostoru.

Pokračovali jsme do Zlína – na Jižní svahy, kde jsme měli možnost vidět jednu z prvních vlašovek modrozelené infrastruktury u nás: parkový biotop napájený dešťovou vodou svedenou ze střech okolních bytových domů. Následovaly návštěvy soukromých realizací biobazénů od členské firmy ABAJ – ACRIIS zahrady s.r.o., kde jsme obdivovali technická i estetická řešení přírodních koupání v domácím prostředí.

Program prvního dne jsme zakončili v příjemném prostředí wellness hotelu IBIS Styles Relax v Rožnově pod Radhoštěm, který poskytl ideální zázemí pro večerní diskusi a odpočinek.

Druhý den jsme věnovali dalším realizacím na soukromých zahradách, kde nám svá díla představily členské firmy ABAJ – Anima Horti s.r.o. a Zahrady Vrobel s.r.o. Díky osobnímu výkladu samotných realizátorů jsme získali cenné informace o projektování, provozu i údržbě těchto přírodních vodních prvků.

Velké poděkování patří nejen všem účastníkům exkurze za jejich zájem a příjemnou atmosféru, ale také všem, kteří se aktivně zapojili do programu – ať už přihlášením svých realizací, jejich zpřístupněním, nebo osobním představením jednotlivých děl. Díky vám byla exkurze skutečně inspirativní, praktická a obohacující.

Těšíme se na další společné výpravy za vodními prvky v zahradní a krajinářské tvorbě!

Exkurze „Členi členům“ – sdílená praxe, inspirace i přátelská atmosféra

V polovině června jsme se zúčastnili dvou denní exkurze „Členi členům“, která nabídla pestrý program plný odborné inspirace i neformálních setkání.

Exkurzi jsme zahájili v areálu členské firmy Realizace zeleně Dřevčice, kde nás Lukáš Rajtr přivítal výbornou snídaní.

Odtud jsme se společně autobusem vydali do Prahy, když našim prvním průvodcem byl Petr Neumann, který nás seznámil s citlivou revitalizací hrušňové aleje na Balabence. Následovala návštěva parku Balabanka, který představili Aleš Steiner a Pavlína Malíková – projekt oceněný 3. místem v soutěži Park roku 2017. Na Florenci nám Anna Salingerová z ateliéru Jakub Cigler Architekté ukázala zdařilou realizaci zeleně v ulici v Masaryčce, která je považována za první realizovaný projekt na principu modro-zelené infrastruktury. Proto nás těší, že realizace je dílem naší členské firmy realizace zeleně Dřevčice. Lukáš Rajtr nám také pomohl zařídit přístup na jedinečnou střešní zahradu na Masaryčce, která získala 1. místo v kategorii Veřejná zelená střecha v roce 2024. Poslední pražskou zastávkou byl vodní prvek od Ateliéru A57 v parku u domova pro osoby se zrakovým postižením Palata.

Cestou na ubytování jsme se zastavili u nedávno odhalené lavičky Františka Smýkala v areálu České zahradnické akademie v Mělníku. Noc jsme strávili v domově mládeže v zámku Neuberk, kde nás čekal bohatý podvečerní program – firma Covenant především přesazení vzrostlého stromu, Martin Pospíšil putavě vyprávěl o významu a způsobech použití biouhlu, který mezitím vznikl v ohništi PRAUhel. Večer vyvrcholil řízenou degustací vín z vinařství Lahofer vedenou Miroslavem Láskou a grilováním, včetně ochutnávků palačinek z grilu PRAUhel.

Druhý den jsme se vrátili do Prahy, kde nás Jakub Finger a Pavlína Pirová z ateliéru Partero provedli skrytými zahradami na Vinohradech. Zahrady financoval soukromý investor, který je součástí místní komunity a některé slouží veřejnosti, například kavárna, další dětem z místních mateřských škol. Návštěvu Vinohrad jsme zakončili na mimořádném dětském hřišti v ulici Sobotecká, které je také dílem ateliéru Partero a stejně jako zahrady je financoval výše zmíněný soukromý investor.

Závěr exkurze patřil Dolní Břežanům, kde jsme navštívili náměstí s tvarovanými platany, o které pečuje firma Zahradní Architektura Kurz. Nemohli jsme vynechat sousední Keltský park ani výjimečný hřbitov podle projektu Zdeňka Sendlera a kolektivu, kterým nás provázel Aleš Kurz, jehož firma zeleň na hřbitově realizovala. Pomyslnou tečku za celým programem pak vytvořila návštěva výjimečné soukromé zahrady, která získala 1. místo v soutěži Zahrada roku 2010. Průvodci nám byli Jarek Pešička, jehož firma Garpen zahradnická se tehdy na realizaci podílela, a také další náš člen Zdeněk Hradilák, který o zahradu pečuje.

Nakonec jsme se přesunuli zpět do Dřevčic, kde jsme se srdečně rozloučili a každý se vydal svou cestou – pln dojmů, zážitků, a především nových informací.

Závěrem děkujeme nejen všem účastníkům exkurze za aktivní zájem a příjemnou atmosféru, ale především těm, kteří přispěli k naplněnému programu – ať už přihlášením svých děl, jejich zpřístupněním nebo osobním výkladem. Exkurze „Členi členům“ byla i letos cennou příležitostí k výměně zkušeností, navazování kontaktů a sdílení toho nejlepšího, co v našem oboru vzniká.

Do soutěže je přihlášeno 22 parků z celé České republiky. Všechny budou představeny na stránce www.parkctvrtstoleti.cz, na které právě finišujeme s vkládáním jejich prezentací. Od 15. července budete moci dát svým favoritům hlas. Park s nejvíce body získá Cenu veřejnosti.

Park čtvrtstoletí

SVAZ
ZAKLÁDÁNÍ
A ÚDRŽBY ZELENĚ

Společnost pro zahradní
a krajinnou tvorbu

Svaz zakládání a údržby zeleně a Společnost pro zahradní a krajinnou tvorbu vyhlásují soutěžní přehlídku **Park čtvrtstoletí**. Záštitu nad soutěží převzal Ministr životního prostředí Petr Hladík.

Soutěžní přehlídka je určena pro parky oceněné v soutěži Park roku v letech 2003 až 2023.

Uzávěrka přihlášek: **15. června 2025**
Hlasování veřejnosti: **od 15. července 2025**
Hodnocení porotou: **15.—19. září 2025**
Vyhlášení výsledků: **30. září 2025 v Brně**

Přihlášky a informace na
www.parkctvrtstoleti.cz

Generální partner

Hlavní partner

Partner

Záštitu

Vyšla Inspirace LÉTO 2025

Druhé číslo Inspirace jsme v posledních letech spojovali se soutěží Koupací jezírko roku. Letos se ale nekoná. Ne snad kvůli nedostatku realizací, ale spíš pro rostoucí neochotu majitelů otevírat své soukromí širší veřejnosti. A to je třeba respektovat. Rozhodli jsme se proto pohlédnout na vodu jinak – širěji. Nejen jako na prostor ke koupání, ale jako na klíčový prvek krajiny, života a budoucnosti. Najdete tu články o tůních a mokřadech, které se do krajiny vrací – často však bez potřebné údržby nebo citlivosti k místu. Biologové z Masarykovy univerzity v něm vysvětlují, proč i dobře miněný záměr může selhat, pokud chybí následná péče. Přinášíme ale i příklady, které fungují: třeba městský mokřad v Ostravě-Hrabové, kde příroda znovu získala prostor uprostřed zástavby.

Dešťová voda – dříve problém, dnes zdroj. Článek Petra Formánka o její kvalitě ukazuje, že to, co zachytíme do nádrží, není vždy dar z čistého nebe. O to cennější je projekt ateliéru A57 v Domově Palata, kde vodní prvek vznikl bez kapky chemie, s pomocí dešťovky – a ze dřeva.

Ani koupací jezírka a biobazény jsme neopustili – zaměřili jsme se na jejich rekonstrukce a přeměny, se kterými čtenáře seznamují Tomáš Gabriel a Martin Pecina. A věnujeme se i rostlinám, které do vody patří a propojují zahradu s krajinou. Na pomezí těchto

světů leží i projekt na okraji Litomyšle – krajinářské dílo, městský park i protipovodňová stavba v jednom.

Několik ilustrací v tomto čísle vzniklo s pomocí umělé inteligence. Bojíte se, nebo těšíte, že by vás mohla nahradit? Udělejte si test na straně 48 a dejte nám vědět, jak jste dopadli. Přejeme vám inspirativní čtení – a léto, kdy bude voda pouze vašim přítelem.

OBSAH

**TVORBA NOVÝCH TŮNÍ
A NÁDRŽÍ V NÍŽINNÉ KRAJINĚ
A NÁSLEDNÁ PÉČE A ÚDRŽBA**
Viděno pohledem biologů 4

**Z PODMÁČENÉHO
A NEPROSTUPNÉHO ÚZEMÍ
PROSTOR PRO LIDI I ŽIVOČICHY**
Inspirace z Ostravy-Hrabové 8

CITLIVÁ OBNOVA VODNÍHO PRVKU
Příklad inkluzivního řešení pro zrakově
postížené v Domově Palata 12
Jana Mudrová

DEŠŤOVÁ VODA
Podceňovaný zdroj, se kterým
musíme umět pracovat 16
Petr Formánek

**ROSTLINY V KOUPACÍCH
JEZÍRKÁCH A BIOBAZÉNECH** 21

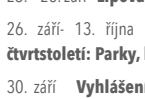
**Z CHLOROVÉHO MODRA
DO PŘÍRODNÍ ZELENÉ** 26
Tomáš Gabriel

**JAK SE KOUPACÍ JEZÍRKO
PROMĚNIL V PŘÍRODNÍ BAZÉN** 28
Martin Pecina

KRAJINA, KTERÁ CHRÁNÍ
Park Zdeňka Kopala v Litomyšli 34

NENAHRAZITELNÝ ZIMOZÁŘ
Představení metodiky Zdravý Buxus ... 40
Marie Machanderová

**KRAJINÁŘSKÉ ÚVAHY IX.
TYKA SE NÁS ČTVRTÝ VĚK?** 46
Petr Mičola

Nejblíží akce

11. září **Vyhlášení výsledků soutěže Zelená střecha roku**

23. – 25. září **Lipová ratolest Říčany**

26. září– 13. října Moravské náměstí, Brno, **Výstava Park
čtvrtstoletí: Parky, které obstály v čase**

30. září **Vyhlášení výsledků přehlídky Park čtvrtstoletí**